



EUROPEAN COURT OF HUMAN RIGHTS
COUR EUROPÉENNE DES DROITS DE L'HOMME

EUROPSKI SUD ZA LJUDSKA PRAVA

PRVI ODJEL

PREDMET MARČAN PROTIV HRVATSKE

(*Zahtjev br. 40820/12*)

PRESUDA

STRASBOURG

10. srpnja 2014.

Ova presuda će postati konačna pod okolnostima navedenima u članku 44. stavku 2. Konvencije. Može biti podvrgnuta uredničkim izmjenama.

U predmetu Marčan protiv Hrvatske,
Europski sud za ljudska prava (Prvi odjel), zasjedajući u vijeću u sastavu:
Isabelle Berro-Lefèvre, *predsjednica*,
Mirjana Lazarova Trajkovska,
Julia Laffranque,
Paulo Pinto de Albuquerque,
Linos-Alexandre Sicilianos,
Erik Møse,
Ksenija Turković, *suci*,
i André Wampach, *zamjenik tajnika Odjela*,
nakon vijećanja zatvorenog za javnost 17. lipnja 2014.,
donosi sljedeću presudu koja je usvojena tog datuma:

POSTUPAK

1. Postupak u ovome predmetu pokrenut je na temelju zahtjeva (br. 40820/12) protiv Republike Hrvatske koji je hrvatski državljanin, g. Goran Marčan („podnositelj zahtjeva“) podnio Sudu na temelju čl. 34. Konvencije za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda („Konvencija“) dana 18. lipnja 2012. godine.
2. Hrvatsku Vladu („Vlada“) zastupala je njezina zastupnica, gđa Š. Stažnik.
3. Podnositelj zahtjeva posebice je tvrdio da prekršajni postupak vođen protiv njega nije bio pošten sukladno čl. 6. st. 1. i 3. (c) i (d) Konvencije.
4. Dana 3. lipnja 2013. godine Vlada je obaviještena o zahtjevu.

ČINJENICE

I. OKOLNOSTI PREDMETA

5. Podnositelj zahtjeva rođen je 1967. i živi u Rijeci. Po zanimanju je odvjetnik.
6. Dana 7. srpnja 2010. dok je upravljaо svojim automobilom pokraj Vrgorca, u Hrvatskoj, podnositelja zahtjeva zaustavio je policijski službenik zbog nedozvoljenog pretjecanja drugog vozila i stoga što su na automobilu bile neodgovarajuće gume. Policijski je službenik sastavio službenu bilješku o događaju.
7. Dana 6. listopada 2010. podnositelju je dostavljen obvezni prekršajni nalog od 12. srpnja 2010. koji je izdala Policijska uprava Dubrovačko-neretvanska (u dalnjem tekstu: „policija“), a u kojem je navedeno da je počinio prekršaj opasnog pretjecanja drugog vozila sukladno članku 12. Zakona o cestovnoj sigurnosti te prekršaj upravljanja vozilom s neodgovarajućim gumama sukladno članku 236. istoga Zakona te mu je izrečena novčana kazna u iznosu od 1.500,00 HRK. U pregledu činjenica

koji je bio ispisan na obrascu stajalo je da je prekršaj utvrđen zapažanjem policijskog službenika koji je sastavio službenu bilješku o prekršaju.

8. Dana 7. listopada 2010. podnositelj je podnio zahtjev za sudskim postupkom osporavajući navod da je počinio prekršaje te je zatražio da ga se ispita pred sudom. Prekršajni sud u Metkoviću, Stalna služba u Vrgorcu pokrenuo je žurni prekršajni postupak.

9. Prekršajni sud u Metkoviću, Stalna služba u Vrgorcu pozvao je podnositelja zahtjeva na ročište zakazano za 23. veljače i 30. ožujka 2011. Podnositelj nije pristupio na ročišta rekavši da ne može pristupiti zbog službenih obveza. Zatražio je da ga se sasluša pred Prekršajnim sudom u Rijeci budući da je živio na području nadležnosti toga suda.

10. Dana 3. svibnja 2011. Prekršajni sud u Metkoviću, Stalna služba u Vrgorcu proslijedio je čitav spis Prekršajnom суду u Rijeci i zatražio da ispita podnositelja čime je podnositelju omogućen uvid u spis.

11. Dana 17. listopada 2011. podnositelja je ispitalo sudac Prekršajnog suda u Rijeci. Podnositelj se i dalje protivio obveznom prekršajnom nalogu te je naveo da u trenutku kada ga je zaustavila policija nije pretjecao automobil. Također je smatrao da je na automobilu imao tvorničke gume te je obećao dostaviti preslike relevantne dokumentacije koja ide u prilog njegovim tvrdnjama. Izjavio je da nema drugih dokaznih prijedloga.

12. Budući da podnositelj nije u predviđenom roku dostavio dokumente o gumama na njegovom automobilu, Prekršajni sud u Rijeci je dana 28. listopada 2011. vratio spis Prekršajnom суду u Vrgorcu.

13. Dana 21. studenog 2011. Prekršajni sud u Vrgorcu proglašio je podnositelja krivim za prekršaj nepropisnog pretjecanja drugog automobila i upravljanja vozilom s nepropisnim gumama. Podnositelju je izrečena opomena i novčana kazna u iznosu od 500,00 HRK te mu je naloženo da plati sudske pristojebe u iznosu od 100,00 HRK. Prekršajni sud u Vrgorcu se tijekom donošenja presude podnositelju oslanjao na bilješku policijskog službenika od 7. srpnja 2010. (vidi stavak 6. gore) smatrajući da podnositeljeva obrana nije u sumnju dovela nalaze iz bilješke.

14. Dana 2. ožujka 2012. podnositelj zahtjeva podnio je ustavnu tužbu Ustavnom суду Republike Hrvatske. Tvrđio je da nikada nije video policijsku bilješku na kojoj se temeljila presuda te da mu nije omogućeno osporiti optužbe. Također je prigovorio da se Prekršajni sud u Vrgorcu oslanjao isključivo na službenu bilješku te da nije održano ročište na kojem bi ispitalo policijskog službenika koji je sastavio bilješku.

15. Ustavni sud Republike Hrvatske je 2. svibnja 2012. godine proglašio podnositeljevu ustavnu tužbu nedopuštenom jer je očigledno neosnovana. Ustavni sud Republike Hrvatske primijetio je:

„U svojoj ustavnoj tužbi podnositelj nije uspio pokazati da je Prekršajni sud u Vrgorcu prilikom provođenja postupka ili izricanja presude djelovao suprotno ustavnim odredbama o ljudskim pravima i temeljnim slobodama ili da je proizvoljno tumačio mjerodavne ustavne odredbe. Ustavni sud Republike Hrvatske stoga smatra da ovaj predmet ne postavlja pitanje ustavnih prava podnositelja. Stoga u ovom predmetu nema ustavnopravnog pitanja o kojemu Ustavni sud Republike Hrvatske treba odlučivati ...“

16. Podnositelj je rješenje Ustavnog suda zaprimio 18. svibnja 2012. godine.

17. Dana 20. rujna 2012. Prekršajni sud u Vrgorcu proslijedio je presudu Poreznoj upravi u Rijeci te je zatražio ovrhu radi izvršenja novčane kazne. Ovršni postupak je još uvijek u tijeku.

II. MJERODAVNO DOMAĆE PRAVO

A. Ustav

18. Mjerodavne odredbe Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 56/1990, 135/1997, 8/1998, 113/2000, 124/2000, 28/2001, 41/2001, 55/2001, 76/2010, 85/2010) glase:

Članak 29.

“ Svatko ima pravo da zakonom ustanovljeni neovisni i nepristrani sud pravično i u razumnom roku odluči o njegovim pravima i obvezama, ili o sumnji ili optužbi zbog kažnjivog djela.

U slučaju sumnje ili optužbe zbog kažnjivog djela osumnjičenik, okrivljenik ili optuženik ima pravo ...

- da se brani ... ,
- da mu se sudi u njegovojo nazočnosti ... ,

- da ispituje ili dade ispitati svjedočke optužbe i da zahtijeva da se osigura nazočnost i ispitivanje svjedoka obrane pod istim uvjetima kao i svjedoka optužbe ...”

B. Ustavni zakon o Ustavnom суду Republike Hrvatske

19. Mjerodavni dio Ustavnog zakona o Ustavnom суду Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 49/2002) navode kako slijedi:

Članak 62.

“1. Svatko može podnijeti Ustavnom судu ustavnu tužbu ako smatra da mu je pojedinačnim aktom tijela državne vlasti, tijela jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ili pravne osobe s javnim ovlastima, kojim je odlučeno o njegovim pravima i obvezama ili o sumnji ili optužbi zbog kažnjivog djela, povrijeđeno ljudsko pravo ili temeljna sloboda zajamčena Ustavom, odnosno Ustavom zajamčeno pravo na lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu (u dalnjem tekstu: ustavno pravo) ...

2. Ako je zbog povrede ustavnih prava dopušten drugi pravni put, ustavna tužba može se podnijeti tek nakon što je taj pravni put iscrpljen.”

C. Zakon o sigurnosti prometa na cestama

20. Mjerodavne odredbe Zakona o sigurnosti prometa na cestama („Narodne novine“, br. 67/2008, 48/2010) glase:

Članak 12.

“ ...

(4) Sudionici u prometu dužni su držati se ograničenja, zabrana i obveza izraženih pomoću postavljenih prometnih znakova.

...

(8) Novčanom kaznom u iznosu od 500,00 kuna kaznit će se za prekršaj sudionik u prometu koji postupi suprotno odredbi stavka 4. ovoga članka.”

Članak 236.

“(1) Vozila u prometu na cesti moraju ... imati ispravne propisane uredjaje i opremu.

...

(7) Novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj vozač koji u prometu na cesti upravlja vozilom koje ... nema ispravne propisane ... gume.”

D. Prekršajni zakon

21. Mjerodavne odredbe Prekršajnog zakona („Narodne novine“, br. 107/2007) glase:

Glava prva (I.)

Određenje prekršaja

“ Prekršajem se povređuje javni poredak, društvena disciplina ili druge društvene vrijednosti koje nisu zaštićene Kaznenim zakonom i drugim zakonima u kojima su propisana kaznena djela.”

Glava peta (V.)

Prisilna naplata i zamjena novčane kazne

Članak 34.

“(1) Ako novčana kazna nije u roku određenom odlukom o izricanju novčane kazne plaćena u cijelosti ili djelomično naplatit će se prisilno, sukladno odredbama ovoga Zakona.

(2) Ako se novčana kazna u cijelosti ili djelomično ne naplati ni prisilno u roku od godine dana od kada je nadležno tijelo za prisilnu naplatu primilo za to zahtjev, nadležni će sud, osim pravnoj osobi i maloljetnom osuđeniku, zamijeniti je zatvorom računajući svakih započetih tristo kuna kazne za jedan dan zatvora, time da se zatvor ne može odrediti u vremenu kraćem od tri dana ni duljem od šezdeset dana. ...”

Glava jedanaesta (XI.)

Temeljna svrha postupovnih odredbi

“(1) Postupovnim odredbama ovoga Zakona utvrđuju se pravila kojima se pred prekršajnim sudovima i svim drugim tijelima koja vode prekršajni postupak, osigurava pravično vođenje prekršajnog postupka, zaštita ljudskih prava, pravilno utvrđivanje činjenica i zakonito odlučivanje o prekršajnoj odgovornosti tako da nitko nedužan ne bude osuđen, a da se počinitelju prekršaja izrekne kazna ili primijeni druga prekršajnopravna sankcija.

...

(3) Ako ovaj Zakon ne sadrži odredbe o pojedinim pitanjima postupka, na odgovarajući će se način, kada to bude primjerenovo svrsi prekršajnog postupka, primijeniti odredbe Zakona o kaznenom postupku.”

Glava dvanaesta (XII.)

Sastav sudova

“(1) U prekršajnom суду odluku o prekršaju i druge odluke donosi sudac pojedinačno.
...”

Glava dvadesetosma (XXVIII.)

ŽURNI POSTUPAK

Uvjeti za vođenje žurnog postupka

Članak 221.

“(1) Žurni se prekršajni postupak vodi:

1. za prekršaje za koje je kao jedina kazna propisana novčana kazna do 10.000,00 za fizičku osobu ...”

Vodenje žurnog postupka i primjena ostalih odredbi ovoga Zakona

Članak 222.

“(1) U vođenju žurnog prekršajnog postupka odgovarajuće se primjenjuju odredbe ovoga Zakona, osim ako odredbama ove glave nije što drugačije određeno.

(2) U vođenju žurnog prekršajnog postupka provest će se pojedine radnje sukladno ovome Zakonu pri čemu se ne primjenjuju odredbe ovoga Zakona o glavnoj raspravi, njezinom zakazivanju i vođenju.

(3) Sud sukladno odredbama ovoga Zakona poziva okrivljenika, svjedočke, vještaka i ostale radi ispitivanja te kada na temelju tih dokaza i drugih dokaza u spisu ocijeni da je stanje stvari dovoljno razjašnjeno donosi odluku o prekršaju.

(4) ... tužitelj i drugi sudionici u postupku mogu sudjelovati u postupku na način predviđen ovim Zakonom.”

Glava tridesetprva (XXXI.)

1. OBAVEZNI PREKRŠAJNI NALOG

Opći uvjeti za izdavanje obavezognog prekršajnog naloga

Članak 239.

“(1) Ovlašteni tužitelji iz članka 109. stavka 1. točke 1. i 2. ovoga Zakona prije pokretanja prekršajnog postupka ... obvezno će izdati prekršajni nalog (obavezni prekršajni nalog) za:

...

2. prekršaj propisan zakonom za koji je kao kazna propisana samo novčana kazna do 2.000,00 kuna za fizičku osobu ...”

Prigovor protiv obaveznog prekršajnog naloga

Članak 241.

“(1) Prigovor protiv obaveznog prekršajnog naloga mogu u roku od osam dana podnijeti:

1. okrivljenik,
2. branitelj,
3. [okrivljenikova rodbina] ... “

Osnove za prigovor

Članak 242.

“(1) Prigovor se može podnijeti zbog:

1. poricanja prekršaja,
2. izrečene odnosno primijenjene prekršajnopravne sankcije ili određenih troškova u povodu izdavanja prekršajnog naloga.

(2) U prigovoru zbog poricanja prekršaja podnositelj treba navesti razloge poricanja prekršaja (nije počinio prekršaj, djelo nije prekršaj, postoje okolnosti koje isključuju krivnju).

...”

Odlučivanje o prigovoru

Članak 244.

“(1) Ako sud nije odbacio prigovor koji je podnesen zbog poricanja prekršaja, ili nije donio presudu zbog postojanja nekog od razloga iz članka 196. točke 1. – 4. ovoga Zakona, provest će žurni postupak (članak 221.) i donijeti presudu protiv koje nije dopuštena žalba.

(2) Ako je prigovor podnesen zbog izrečene kazne ili troškova postupka, sud će izvan rasprave ili žurnog postupka: presudom odbiti prigovor i potvrditi prekršajni nalog, ako nađe da prigovor nije osnovan ili presudom preinačiti prekršajni nalog u pogledu odluke o kazni ili troškovima postupka, ako nađe da je prigovor dijelom ili u cijelosti osnovan.

(3) Protiv presude iz stavka 2. ovoga članka nije dopuštena žalba.”

22. Izmjene i dopune Prekršajnog zakona iz 2007. godine koje su stupile na snagu 1. lipnja 2013. godine („Narodne novine“, br. 39/2013) propisale su, među ostalim, mogućnost izricanja kazne zatvora u slučaju neplaćanja kazne samo kada izrečena kazna prelazi iznos od 2.000,00 kn (članci 11. i 43.).

Izmjene i dopune su primjenjive na sve postupke u kojima izvršenje kazne izrečene prema odredbama Prekršajnog zakona iz 2007. godine nije započelo ili je u tijeku (članak 58. stavak 3.).

Prema ovim izmjenama i dopunama obavezni prekršajni nalog se izdaje za prekršaje za koje je propisana novčana kazna do 5.000,00 HRK za fizičku osobu. Postupak izdavanja i prigovora protiv takvog naloga su ostali isti kao u Prekršajnom zakonu iz 2007. godine.

PRAVO

NAVODNA POVREDA ČLANKA 6. STAVKA 1. I 3. (c) I (d) KONVENCIJE

23. Podnositelj je prigovarao da žurni prekršajni postupak koji se vodio protiv njega nije bio pošten jer mu nije omogućeno da se brani, da pregleda dokaze, te da ispita dokaze protiv njega na kontradiktornoj raspravi. Pozvao se na članak 6. stavke 1. i 3. točke (c) i (d) Konvencije koji, u relevantnom dijelu, glasi kako slijedi:

“1. „ ... u slučaju podizanja optužnice za kazneno djelo protiv njega svatko ima pravo da ... sud pravično ... ispita njegov slučaj.

3. Svatko optužen za kazneno djelo ima najmanje sljedeća prava:

...

(c) da se brani sam ...;

(d) da ispituje ili dade ispitati svjedočice optužbe i da se osigura prisutnost i ispitivanje svjedoka obrane pod istim uvjetima kao i svjedoka optužbe;

...”

A. Dopuštenost

1. Tvrđnje stranaka

24. Vlada je tvrdila da podnositelj nije pravilno vodio svoj predmet pred Ustavnim sudom, što je dovelo do toga da njegova ustavna tužba bude proglašena nedopuštenom. Stoga, Vlada smatra da podnositelj nije pravilno iskoristio dostupna i učinkovita domaća pravna sredstva.

25. Podnositelj je smatrao da je podnošenjem prigovora Ustavnom судu o nedostatku poštenog prekršajnog postupka protiv njega pravilno iskoristio domaća pravna sredstva.

2. Ocjena Suda

26. Sud ponavlja da se prema članku 35. stavku 1. Konvencije zahtjev može razmotriti tek nakon što se iscrpe sva domaća pravna sredstva. Svrha je članka 35. državama ugovornicama omogućiti sprječavanje ili ispravljanje njihovih navodnih povreda prije nego što te tvrdnje budu podnesene Sudu (vidi, primjerice, *Mifsud protiv Francuske* (odl.) [VV], br. 57220/00, stavak 15., ESLJP, 2002-VIII). Obveza iscrpljivanja domaćih pravnih sredstava zahtjeva da podnositelj zahtjeva uobičajeno upotrijebi pravna sredstva koja su učinkovita, dostatna i dostupna u odnosu na njegove prigovore prema Konvenciji. Da bi bilo učinkovito, pravno sredstvo mora biti sposobno izravno razriješiti stanje kojem se prigovara (vidi *Balogh protiv Mađarske*, br. 47940/99, stavak 30., 20. srpnja 2004.).

27. Pravilo iscrpljivanja domaćih pravnih sredstava obično zahtjeva da prigovori koje se kasnije namjeravaju podnijeti na međunarodnoj razini budu barem u biti izneseni pred domaćim sudovima te u sukladnosti s

formalnim uvjetima i rokovima propisanima domaćim zakonodavstvom. Cilj pravila iscrpljivanja domaćih pravnih sredstava jest da se omogući domaćim tijelima (prvenstveno sudbenim tijelima) da postupe po navodima da je došlo do povrede konvencijskog prava i, gdje je to moguće, isprave povredu prije nego što se prigovor podnese Sudu. Ako na domaćoj razini postoji pravno sredstvo koje domaćim sudovima omogućava da barem u biti postupe po bilo kojoj tvrdnji o navodnom kršenju konvencijskih prava, potrebno je iskoristiti to pravno sredstvo (vidi *Azinas protiv Cipra* [VV], br. 56679/00, stavak 38., ESLJP, 2004-III).

28. Sud zamjećuje da je podnositelj u tužbi Ustavnom судu tvrdio da je povrijedeno njegovo pravo na pošteno suđenje jer nije imao stvarnu mogućnost osporiti optužbe koje su mu se stavljale na teret. Također je prigovorio da se Prekršajni sud u Vrgorcu prilikom donošenja osuđujuće presude oslanjao isključivo na policijsku bilješku bez održavanja ročišta i ispitivanja policijskog službenika koji je sastavio bilješku (vidi stavak 14. gore). Stoga je podnositelj zahtjeva, s obzirom da nije imao mogućnost na bilo kojoj drugoj domaćoj razini nadležnosti osporiti prvostupanjski prekršajni postupak (vidi stavak 21.; članak 244. stavak 1. Prekršajnog zakona), pravilno podnio Ustavnom судu prigovore o navodnom kršenju njegovih prava zajamčenih člankom 29. Ustava Republike Hrvatske (vidi stavak 18. gore) i člankom 6. Konvencije. Podnositelj je time domaćim tijelima pružio mogućnost koja je, u načelu, namijenjena državama ugovornicama sukladno članku 35. stavku 1. Konvencije, prvenstveno, da isprave povredu koja im se stavlja na teret (vidi, primjerice, *Tarbuk protiv Hrvatske*, br. 31360/10, § 32, 11. prosinac 2012.).

29. Stoga se Vladin prigovor mora odbiti.

30. Sud primjećuje da podnositeljev prigovor nije očigledno neosnovan u smislu članka 35. stavka 3. točke (a) Konvencije. Nadalje primjećuje da nije nedopusťen ni po kojoj drugoj osnovi. Stoga se mora proglašiti dopuštenim.

B. Osnovanost

1. *Tvrđnje stranaka*

31. Podnositelj je tvrdio da mu nikada nije dostavljena policijska bilješka u kojoj su se nalazile optužbe koje su mu se stavljale na teret, iako je to bio jedini dokaz na kojem je Prekršajni sud u Vrgorcu temeljio svoju presudu. Štoviše, nije znao da je službena bilješka uopće postojala. Kada je zatražio da ga sasluša Prekršajni sud u Rijeci, Prekršajni sud u Vrgorcu nije primjerak bilješke poslao njemu ni Prekršajnom судu u Rijeci, niti je učinio vidljivim da je bilješka sadržana u spisu. Za službenu bilješku i njezin sadržaj saznao je tek iz obrazloženja presude Prekršajnog suda u Vrgorcu. Stoga mu nije omogućeno da ospori optužbe protiv njega odnosno da učinkovito obrazloži svoj slučaj. Budući da tijekom suđenja nije bilo provedeno ispitivanje policijskog službenika koji je sastavio službenu bilješku, optužbe koje su se u njoj nalazile nisu ispitane u kontradiktornom postupku. Konačno, podnositelj zahtjeva ističe da mu domaći pravni sustav

nije omogućio da ospori arbitarnost prvostupanjskog suda budući da nije bila dopuštena žalba, a Ustavni sud nije pružio odgovarajuću zaštitu.

32. Vlada je tvrdila da je podnositelj zahtjeva imao mogućnost zatražiti sudske preispitivanje nakon što mu je uručen obavezni prekršajni nalog policije. On je tu mogućnost iskoristio te je tijekom sudskega postupka imao sve jamstva poštenog suđenja. U prigovoru protiv obaveznog prekršajnog naloga imao je mogućnost iznijeti sve svoje tvrdnje koje je nadležni sud propisno razmotrio. Nadalje, imao je mogućnost podnošenja svojih prigovora Ustavnem судu te je stoga, sukladno zahtjevu učinkovitosti kada je riječ o prekršajima, imao pristup učinkovitom domaćem sudskemu postupku. S obzirom na to da je podnositelja saslušao Prekršajni sud u Rijeci i da mu je omogućeno iznošenje svih svojih tvrdnji, nije bilo razloga da ga ponovno sasluša Prekršajni sud u Vrgorcu. Prekršajni je postupak vođen u skladu sa zahtjevom učinkovitosti i nije bilo svrhovito inzistirati na svim formalnih načelima poštenog suđenja koja se primjenjuju na kaznene predmete. Vlada je istaknula da nije bilo potrebno tijekom suđenja omogućiti podnositelju ispitivanje policijskog službenika koji je sastavio službenu bilješku zbog toga što ništa nije ukazivalo na to da bi on odstupio od tvrdnji sadržanih u službenoj bilješki. Također, prema dobro utvrđenoj praksi Suda, ročište nije nužno potrebno u svim slučajevima koji se odnose na kaznene optužbe. Vlada je također istaknula da je cijeli spis Prekršajnog suda u Vrgorcu, koji je sadržavao i policijsku službenu bilješku, proslijeđen Prekršajnom судu u Rijeci te da je podnositelj zahtjeva imao sve mogućnosti pročitati bilješku i o njoj se očitovati. Prekršajni sud u Rijeci je ispitao podnositelja zahtjeva umjesto Prekršajnog suda u Vrgorcu jer je podnositelj sam tako zatražio. Podnositelj tijekom postupka nikada nije zatražio da se provede ispitivanje policijskog službenika niti da se izvedu bilo koji drugi dokazi. Stoga je činjenica da nikakvi daljnji dokazi nisu izvedeni niti razmatrani rezultat njegovog postupanja.

2. *Ocjena Suda*

(a) *Opća načela*

33. Sud na samom početku ističe da prekršajne postupke koji se tiču prometnih prekršaja treba razmatrati unutar kaznenog aspekta članka 6. Konvencije (vidi, primjerice, *Baischer protiv Austrije*, br. 32381/96, § 22, 20. prosinca 2001.; *Berdajs protiv Slovenije* (odluka), br. 10390/09, 27. ožujka 2012.; i *Mesesnel protiv Slovenije*, br. 22163/08, § 28, 28. veljače 2013.).

34. Sud ponavlja da iako dodjeljivanje progona i kažnjavanja prekršaja u nadležnost upravnih tijela nije u suprotnosti s Konvencijom, osobi protiv koje je donesena takva odluka mora biti omogućeno da ospori svaku takvu odluku pred sudom koji pruža jamstva iz članka 6. (vidi, između mnogih drugih, *Lauko protiv Slovačke*, 2. rujna 1998., § 64, *Izvješće o presudama i odlukama 1998-VI*). Usmena i javna rasprava predstavlja temeljno načelo sadržano u članku 6. stavku 1. Ovo je načelo posebice važno u kaznenom kontekstu gdje načelno na prvostupanjskoj razini sud mora u potpunosti

udovoljavati zahtjevima članka 6. (vidi *Findlay protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, 25. veljače 1997., § 79, Izvješća 1997-I) i gdje podnositelj ima pravo da se „sasluša“ njegov slučaj uz mogućnost, između ostalog, da u svoju obranu iznosi dokaze, sasluša dokaze optužbe, te ispita svjedočice i obrane i optužbe (vidi *Jussila protiv Finske* [VV], br. 73053/01, § 40, ESLJP 2006-XIII).

35. Međutim, Sud je prihvatio da mogu postojati iznimne okolnosti koje umanjuju obvezu održavanja usmene rasprave u slučajevima koji ne spadaju u tradicionalne kategorije kaznenog prava (vidi *Jussila*, gore navedeno, § 43), kao što su postupci koji se odnose na prometne prekršaje (vidi, primjerice, *Suhadolc protiv Slovenije* (odluka), br. 57655/08, 17. svibnja 2011.) u kojima su sporna pitanja bila uglavnom tehničke naravi (vidi *Marguč v. Slovenije* (odluka), br. 14889/08, 15. siječnja 2013.) ili čak činjenična pitanja (vidi *Berdajs*, gore navedeno), te kada je okrivljeniku na odgovarajući način omogućeno da pisanim putem iznese svoje tvrdnje i ospori dokaze optužbe (vidi *Jussila*, gore navedeno, §§ 41-42 i 47-48, *Andria Oy i Kari Karanko protiv Finske* (odluka), br. 61557/00, 13. ožujka 2007; *Suhadolc*, gore navedeno; i *Berdajs*, gore navedeno). Ova razmatranja nisu ograničena samo na pitanje nedostatka usmene rasprave, već mogu obuhvatiti i druge procesne zahtjeve predviđene člankom 6. (vidi *Kammerer protiv Austrije*, br. 32435/06, § 27, 12. svibnja 2010.).

36. Stoga, prilikom procjene jesu li ispunjeni zahtjevi za pošteno suđenje, Sud u svakom pojedinom slučaju mora ispitati na koji su se način tijekom postupka stvarno predstavili i štitili interesi podnositelja zahtjeva, posebno vezano uz narav pitanja o kojima su trebali odlučiti domaći sudovi (vidi *Flisar protiv Slovenije*, br. 3127/09, § 36, 29. rujna 2011.).

(b) Primjena ovih načela na ovaj predmet

37. Sud na samom početku utvrđuje da prometni prekršaji za koje je podnositelj osuđen, kao takvi, ne spadaju u tradicionalne kategorije kaznenog prava za koje se jamstva iz kaznenog aspekta članka 6. primjenjuju u najstrožem obliku (vidi, između ostalog, *Kammerer*, gore navedeno, §§ 27 i 28; i *Suhadolc*, gore navedeno).

38. Usprkos tome, čak i u predmetima koji se odnose na prekršaje mogu postojati slučajevi, kada na primjer postoji opasnost od zatvorske kazne u slučaju neplaćanja novčane kazne, koji mogu legitimno zahtijevati primjenu snažnijih jamstava u takvom postupku (vidi *Marguč*, gore navedeno). Međutim, u ovom predmetu, iako je tijekom postupka mjerodavno pravo predviđalo mogućnost zatvorske kazne u slučaju neplaćanja novčane kazne (vidi stavak 21. gore; članak 34. Prekršajnog zakona), takva mogućnost je otklonjena izmjenama i dopunama Prekršajnog zakona iz 2013. godine koje su primjenjuju na postupak izvršenja podnositeljeve kazne (vidi stavke 21. i 22. gore) te je stoga zapravo otklonjena svaka mogućnost zatvorske kazne.

39. Sud utvrđuje da je u podnositeljevom predmetu primijenjen Prekršajni zakon te je, sukladno istom, proveden žurni postupak (vidi stavak 21. gore; članak 244.). Žurni postupak je vrsta postupka koji se, između ostalog, primjenjuje po prigovorima za sudske preispitivanje obaveznih

prekršajnih nalogu izdanih od policije. Postupak podrazumijeva punu nadležnost za razmatranje činjeničnih i pravnih pitanja temeljem navoda iz prigovora (vidi stavak 21. gore, i članke 222. i 244. Prekršajnog zakona). Međutim, na žurni postupak se ne primjenjuju odredbe Prekršajnog zakona o glavnoj raspravi, koje propisuju kontradiktoran postupak. Zakon međutim dopušta sucu da po vlastitom nahođenju poduzima određene radnje kao što su ispitivanje okrivljenika ili svjedoka, te izvođenje drugih dokaza (vidi stavak 21. gore; članak 222. stavci 2. i 3.) uz mogućnost sudjelovanja stranaka (vidi stavak 21. gore; članak 222. stavak 4.).

40. Žurni postupak u ovom predmetu pokrenut je na temelju podnositeljevog prigovora protiv prekršajnog naloga policije vezano uz prekršaj nepropisnog pretjecanja drugog vozila i upravljanja vozilom s nepropisnim gumama. Podnositelj je u svom zahtjevu za provođenje sudskog postupka zatražio da bude saslušan pred sudom te je Prekršajni sud u Vrgorcu zakazao dva ročišta radi njegovog saslušanja. Međutim, oba su ročišta odgođena jer podnositelj zahtjeva nije mogao pristupiti zbog službenih obveza (vidi stavke 8. i 9. gore). Na podnositeljev zahtjev naposljetku je saslušan pred Prekršajnim sudom u Rijeci koji je pomagao nadležnom Prekršajnom sudom u Vrgorcu (vidi stavke 10. i 11.).

41. Uzimajući u obzir činjenicu da je podnositelj imao mogućnost iznijeti tvrdnje u prilog održavanja usmene rasprave u svom zahtjevu za provođenjem sudskog postupka, Sud ne smatra da je gore opisani sustav, koji odluku o potrebi održavanja usmene rasprave ili provođenja određenih procesnih radnji uz mogućnost sudjelovanja stranaka ostavlja sucu, sam po sebi nekompatibilan s jamstvima iz članka 6. (vidi *Suhadolc*, gore navedeno).

42. Sud stoga nastavno treba ispitati je li u okolnostima ovog predmeta, uzimajući u obzir način na koji su se tijekom postupka stvarno predstavili i štitili interesi podnositelja zahtjeva posebno vezano uz narav pitanja o kojima je trebao odlučiti Prekršajni sud u Vrgorcu, bio opravdan nedostatak kontradiktorne rasprave koja bi podnositelju omogućila da ospori policijsku bilješku i ispita policijskog službenika koji ju je sastavio (vidi *Suhadolc*, gore navedeno, i *Flisar*, gore navedeno, § 36). Drugim riječima, Sud će ispitati jesu li u ovom predmetu ovlasti domaćeg suda u izboru načina vođenja žurnog prekršajnog postupka bile vršene u skladu sa zahtjevima članka 6. (vidi *Marguč*, gore navedeno).

43. Vezano uz navedeno, Sud je utvrdio da je podnositelj imao mogućnost poreći da je počinio prekršaje te iznijeti sve činjenične i pravne tvrdnje koje je smatrao svrsishodnima, i to prvo u pisanim prigovoru protiv prekršajnog naloga kojim je tražio provođenje sudskog postupka, a zatim prilikom saslušanja na raspravi pred Prekršajnim sudom u Rijeci.

44. Iako je podnositelj osporavao navode policijskog službenika da je počinio prekršaje, što je u načelu bio razlog za održavanje kontradiktorne rasprave na kojoj bi podnositelj mogao dati provjeriti vjerodostojnjost navoda policijskog službenika (vidi *Milenović protiv Slovenije*, br. 11411/11, § 32, 28. veljače 2013.), on nikada nije zatražio da se policijski službenik ispita u svojstvu svjedoka (usporedi *Aubrecht protiv Slovenije*

(odluka), br. 57653/08, 10. siječnja 2012., i suprotno, *Milenović*, gore navedeno, § 31; i *Mesesnel*, gore navedeno, § 39). Podnositelj zahtjeva nije tvrdio da je bio spriječen u podnošenju takvoga zahtjeva te, s obzirom na to da su domaći sudovi prihvatili njegov zahtjev da ga se ispita na raspravi, Sud nema nikakvog razloga smatrati da bilo koji njegov zahtjev za ispitivanjem policijskog službenika, koji bi podnositelju omogućio da u kontradiktornom postupku da provjeriti vjerodostojnost navoda policijskog službenika, ne bi bio prihvaćen.

45. Sud ne može prihvati podnositeljeve tvrdnje da nije znao za službenu bilješku o događaju koji je podnio policijski službenik. Dokumenti koji su dostavljeni Sudu ukazuju na to da se ona spominje u obaveznom prekršajnom nalogu (vidi stavak 7. gore), te da se ona nalazila u spisu koji je prosljeden Prekršajnom sudu u Rijeci prije saslušanja podnositelja, a u koji je podnositelj imao puno pravo uvida (vidi stavak 10. gore).

46. Pored toga, Sud primjećuje da su tvrdnje koje je podnositelj iznosio u postupku pred domaćim sudovima bile općenite naravi, te da je podnositelj samo prigovarao optužbama da je počinio prekršaje bez da je naveo ikakve detalje relevantne za događaj ili za materijalne elemente prekršaja (usporedi s *Berdajs*, gore navedeno). Tijekom saslušanja pred Prekršajnim sudom u Rijeci podnositelj se obvezao dostaviti preslike relevantne dokumentacije kojom bi potkrijepio svoje tvrdnje da je na automobilu imao propisne gume. Međutim, bez ikakvog obrazloženja, podnositelj nije dostavio navedenu dokumentaciju te je na taj način ostavio svoje tvrdnje potpuno nepotkrijepljenima.

47. S obzirom na navedenu pozadinu, u okolnostima ovog predmeta Sud ne može zaključiti da prekršajni postupak pred domaćim sudovima nije udovoljio zahtjevima poštenog suđenja zajamčenog člankom 6. Konvencije.

48. Stoga nije došlo do povrede članka 6. stavaka 1. i 3. točaka (c) i (d) Konvencije.

IZ TIH RAZLOGA, SUD JEDNOGLASNO

1. *Proglašava zahtjev dopuštenim;*
2. *Presuđuje da nije došlo do povrede članka 6. stavaka 1. i 3. točaka (c) i (d) Konvencije.*

Sastavljeno na engleskome jeziku i otpravljeno u pisanim obliku dana 10. srpnja 2014. godine u skladu s pravilom 77. stavcima 2. i 3. Poslovnika Suda.

André Wampach
zamjenik tajnika

Isabelle Berro-Lefèvre
predsjednica

© Ured zastupnika RH pred Europskim sudom za ljudska prava. Sva prava pridržana.